1850. № 1.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 2 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers werden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 1 Januarij.

Wij vernemen dat ll. Zaturdag door den E. A. Raad dezer stad tot Docenten aan het Stedelijk Gymnasium zijn benoemd de Heer Mr. L. Ph. C. van den Bergh, J. U. & Litt. et Phil. Dr. voor het vak der Ned. Taal- en Letterkunde en de Heer A. J. Fruin Litt. et Phil. Dr. voor dat der Geschiedenis des Vaderlands, en zulks in plaats van Dr. M. De Vries, onlangs door Z. M. tot Hoogleeraar aan de Hoogeschool te Groningen benoemd, die in de beide genoemde vakken onderwijs gaf; doch welk onderrigt men ter meerdere volledigheid in deze belangrijke Wetenschappen aldus heeft gesplitst.

— Bij Z. Majesteits besluit van den 21sten December 1849, is aan de Heeren Mr. Jelles Hendrik van der Sande en Jan van Heukelom Junior, op hun daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit hunne betrekking van lid der Commissie van administratie over de gevangenissen te Leyden, en zijn in hunne plaats als zoodanig benoemd de Heeren Mr. Paul du Rieu en Hendrik Boursse Wils, Medecinae Doctor.

— In eenige dagblad-artikelen, waarbij de onlangs aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingezonden wets-ontwerpen tot regeling van de belangen der Nederlandsche scheepvaart beoordeeld worden, gaat men van de stelling uit; als ware het de bedoeling der Regeling om gelijktijdig met de afschaffing van de begunstiging, welke tot nu toe aan de nationale vlag wordt toegekend; ook bij den invoer in de koloniën alle onderscheiding in de regten *op de goederen* te doen vervallen.

Intusschen zal men noch in de bedoelde wets-ontwerpen, noch in de daarbij gevoegde memorie van toelichting iets aantreffen, wat tot zoodanige stelling aanleiding geven kan. Deze ontwerpen hebben, even als de nieuwe Engelsche wetten, geen ander doel dan de regeling van de regten en ongelden waaraan de scheepvaart onderworpen is. Wat de inkomende regten van de goederen aangaat, zal bij de verwezenlijking der aangekondigde voornemens slechts deze wijziging in het bestaande stelsel gebragt worden, dat, terwijl thans de goederen voorzien van Nederlandsche certificaten van oorsprong alleen tot het verminderd regt in de Nederlandsche Oost-Indische bezittingen worden toegelaten, wanneer die onder *nationale vlag* worden ingevoerd, in het vervolg die goederen ook gelijke gunst zullen erlangen bij aanvoer onder *vreemde vlag*.

Men heeft deze teregtwijzing noodig geoordeeld, om eene verdere verspreiding van genoemde dwaalbegrippen te voorkomen. (*Staatsc.*)

— Betrekkelijk de schade, door den storm en de hooge vloeden van Donderdag en Vrijdag nacht aan onze zeekust toegebragt, meldt het *Haagsche dagblad* dat de buiten-zeewering van het Nieuwland, aan den hoek van Holland, zoo als die sedert de inbraak van 1845 was hersteld, weder geheel is weggslagen, doch dat men reeds aan het werk is, om die, voor zooveel zulks thans mogelijk is, te herstellen. Dat voorts, nadat reeds in den nacht tusschen Donderdag en Vrijdag, door Commissarissen en Hoogheemraden de noodige orders in *loco* gegeven waren tot beveiliging van verdere bedreigde punten der kust, de Gouverneur, met een lid van Ged. Staten en den Hoofdingenieur der provincie, zich naar den hoek van Holland hebben begeven, alwaar zij met Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland, de schaden, door den jongsten storm aan de zeewering van het Nieuwland en langs de geheele kust van Delfland, voornamelijk bij Loosduinen, in oogenschouw hebben genomen. Dat het voorts gebleken moet zijn, dat het aanmerkelijk verlies van zand der zeer smalle zeewering op laatstgenoemde punt, dringend vordert, dat er onverwijld, zoo op het strand, als achter het nog overige duin, krachtdadige maatregelen van beveiliging worden genomen.

's GRAVENHAGE, 1 Januarij.

Bij Koninklijk besluit van den 22sten dezer zijn bepalingen vastgesteld tot het aanleggen van bevolkings-registers in elke gemeente, welke bestendig bijgehouden en jaarlijks door of van wege den Gouverneur der Provincie zullen worden onderzocht.

— Bij besluit van den 28sten December jl., heeft Z. M. goedgevonden, met intrekking der bij besluit van den 31sten October jl. gedane benoeming van den Heer A. A. Donders, buitengewoon Hoogleeraar in de geneeskundige faculteit aan de Hoogeschool te Utrecht, tot gewoon Hoogleeraar in dezelfde faculteit aan de Hoogeschool te Groningen; tot deze laatste betrekking te benoemen den Heer J. Hissink Jansen, Med. Dr. en Officier van Gezondheid der 2de klasse bij de landmagt.

— Bij Konink. besluit van den 15^{den} dezer zijn eenige nadere bepalingen vastgesteld, ten aanzien van de vergoeding voor reis- en verblijfkosten aan bezoldigde burgerlijke rijks ambtenaren, officieren der zee- en landmagt, andere militairen en militaire beambten, voorts aan onbezoldigde personen, aan welke tijdelijke of doorloopende dienstverrigtingen worden opgedragen, mitsgaders aan commissiën van Rijkswege aangesteld.

Bij art. 1 worden al de *bezoldigde* Rijks ambtenaren en surnumerairen in dit opzigt verdeeld in 5 klassen, met opgave onder welke dezer klassen elk ambtenaar behoort. De vergoeding wordt bepaald als volgt: voor de eerste klasse worden de reiskosten, per uur afstand, vastgesteld op *f* 0.75; voor de tweede op *f* 0.60; voor de derde op *f* 0.45; voor de vierde op *f* 0.30; voor de vijfde op *f* 0.25. De verblijfkosten zijn bepaald, voor iederen dag, voor de eerste klasse op *f* 8; voor de tweede op *f* 6; voor de derde op *f* 4; voor de vierde op *f* 2.50; voor de vijfde op *f* 2.

Voorts worden in dit besluit verscheidene bepalingen gemaakt, betreffende de wijze van berekening der reis- en verblijfkosten, enz., welke hoofdzakelijk het volgende behelzen: Voor reizen buiten 's lands wordt de vergoeding telkens bij afzonderlijke besluiten geregeld. Hij die op éénen dag heen- en terug reist, geniet slechts *de helft* der verblijfkosten. Ook voor den dag der terugkomst, wanneer de reis meer dagen heeft geduurd, wordt slechts *de helft* der verblijfkosten betaald. Indien een persoon langer dan 14 dagen op dezelfde plaats vertoeft, worden hem de volle verblijfkosten slechts voor 14 dagen verleend; den overigen tijd geniet hij *twee derden*. Wanneer het vooruit te zien is dat het verblijf op dezelfde plaats langer zal duren dan eene maand, wordt de te verleenen vergoeding wegens verblijfkosten door het hoofd van het departement geregeld; doch zoodanig, dat deze nimmer twee derden der volgens dit besluit te verleenen verblijfkosten te boven ga. Reizen op eenen afstand van één uur geven geene andere aanspraak dan op de uitschotten.

De verblijfkosten worden alleen in zoo verre voldaan, als de belanghebbende kan worden geacht met den noodigen spoed te hebben gereisd. Voorts moet de declaratie gespecificeerd zijn, en verklaring bevatten dat de reis is geschied in 's Lands dienst, en dat hij zich op de dagen van het verblijf werkelijk op de opgegeven plaatsen heeft opgehouden en heeft moeten ophouden. Bovendien moet daarbij de lastgeving worden overgelegd.

De bepalingen van dit besluit zijn niet toepasselijk op de verplaatsingskosten, bij wetten of andere verordeningen geregeld; — op de reisgelden der onderofficieren en manschappen van de landmagt, voor zoo ver zij de soldij per dag genieten, de meesters werklieden alleen uitgezonderd; — op de onderofficieren der zeemagt en eenige andere ambtenaren bij de Rijks-maritime etablissementen.

Het tegenwoordige besluit komt met den 1sten Januarij 1850 in werking.

— Gisteren avond hebben H. M. de Koningin benevens H. K. H. Prinses Louisa, dochter van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, de Godsdienst-oefening in de Groote Kerk bijgewoond, onder het gehoor van Ds. Oort en heden morgen in de Kloosterkerk onder het gehoor van Ds. Moll.

— Z. M. heeft uit eigen middelen aan de hoogbejaarde behoeftige ouders van den 2de Luit. C. Derens, die op Bali onlangs sneuvelde, *f* 100 geschonken.

— H. M. de Koningin-Weduwe heeft dit jaar weder eene som van *f* 200 doen toekomen aan het Genootschap van Moederlijke Weldadigheid, gevestigd te Middelburg.

— Eergisteren middag heeft er bij Z. K. H. Prins Frederik een groot diner plaats gehad, waaraan HH. MM. de Koning en de Koningin en Z. K. H. Prins Hendrik hebben deel genomen.

— Naar men verneemt zal er in den loop dezer week, waarschijnlijk Donderdag, een groot bal ten Hove worden gehouden.

— De Minister van Financiën heeft ter kennisse van de belanghebbenden gebragt, dat de schatkistbiljetten, daargesteld krachtens de wetten van 27 December 1840 en 30 October 1848 op 1°. Februarij 1850 en later verschijnende, niet meer tegen nieuwe stukken kunnen verwisseld, maar in gereed geld afgelost moeten worden.

— De Minister van Financiën, ondervindende dat de omloop van vreemde

koperen munten in dit Rijk, ongeacht de meermalen daartegen gerigte waarschuwingen, steeds blijft aanhouden, heeft nogmaals ter algemeene kennis gebragt, dat die munten op Nederlandsch grondgebied geen wettigen koers hebben, of gangbaar zijn; dat zij in alle publieke kassen worden uitgeschoten en afgewezen, en niemand alzoo verpligt is die in betaling aan te nemen.

— Wij zijn van goederhand onderrigt, zegt het *Weekbl. v. h. Regt*, dat de Commissie, benoemd bij Koninklijk besluit van 5 Febr. 1849 (*Stbl.* n°. 5.) ten einde te onderzoeken: 1°. welke wetten en verordeningen van vroegeren oorsprong, hier te Lande van kracht, reeds dadelijk zouden behooren te worden afgeschaft, welke behouden of gewijzigd worden, en 2°. in het algemeen, wat zou kunnen worden gedaan om zekerheid te erlangen omtrent het bestaan en het verband van alle algemeene wetten, decreten en besluiten, — in de afgeloopen week hare werkzaamheden heeft geëindigd, en haar verslag gearresteerd, zoodat dit laatste eerstdaags den Koning zal worden aangeboden.

— Naar aanleiding van de beslissing van het Hof van Zuid-Holland in de zaak van den Heer Adrien van Bevervoorde, heeft de Procureur Generaal in Limburg bevelen gegeven, om den veroordeelde P. Mintgens, die zich ook, ingevolge de wet van 1 Junij 1830, op de verjaring beroept, bij zijne terugkomst hier te lande voorloopig *niet* aan te houden.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Avondzitting van Vrijdag 28 *December.*

In deze zitting zijn met algemeene stemmen *aangenomen* de volgende Hoofdstukken: IV. *Justitie*; VI. *Hervormde Eeredienst*; VII. *Katholijke Eeredienst* en VIII. *Marine.* Het V^de^ Hoofdstuk, *Binnenl. Zaken*, is *aangenomen* met 31 tegen 4 stemmen. *Tegen:* de Heeren v. Verschuer, Taets van Amerongen, van Aylva van Pallandt en Hoffman.

Zitting van Zaturdag 29 *December.*

In deze zitting is aan de orde Hoofdst. IX. A. *Nationale Schuld.* De Minister van Finantiën zegt, dat een geacht lid uit Zuid-Holland heeft gesproken van het te kort over den jare 1848, van 9 millioen. Hij kan echter verzekeren, dat er over 1849 een batig slot zal bestaan van 6 millioen, waardoor het te kort over 1848 tot 3 millioen zal verminderen.

Daarna wordt het ontwerp met algemeene stemmen *aangenomen.*

Ook Hoofdstuk IX B. is met algemeene stemmen *aangenomen.*

Hoofdst. X, *Oorlog*, heeft tot langdurige beraadslagingen aanleiding gegeven, waaraan de Heeren Taets van Amerongen, van Nispen van Pannerden, van Verschuer, Cost Jordens, van Beeck Vollenhoven, Gevers van Endegeest en Hoffman hebben deel genomen.

De Heer Taets van Amerongen treedt in uitvoerige beschouwing over de behoefte, aan een goed georganiseerd leger. Wij moeten wel geen oorlog zoeken, maar toch in vredestijd op den oorlog bedacht zijn. Hij verlangt dat er een nationaal leger besta, dat is, dat er geene vreemdelingen meer worden aangenomen, en dat er geene bevordering bij keuze meer plaats hebbe. Hij meent ook, dat er in den laatsten tijd vele ondoelmatige bezuinigingen hebben plaats gehad. Hij keurt het voornemen des Ministers, om een comité van defensie tot stand te brengen, zeer goed, en hij hoopt, dat gelijksoortig comité voor de artillerie zal worden gevestigd. Daardoor zou het welligt mogelijk wezen, groote bezuinigingen in te voeren. Verder deelt Spr. uitvoerig zijne gedachten mede over de organisatie van ons leger.

De Heer van Verschuer heeft, wat de hoofdzaak aangaat, in gelijken geest gesproken, als de eerste spreker.

De Heer Gevers van Endegeest deelt in vele opzigten in de gemaakte opmerkingen omtrent de inrigting van het leger.

De Minister van Oorlog beantwoordt uitvoerig de vorige sprekers en geeft omtrent de verdediging, zijn gevoelen op, dat de linie van Utrecht in den kortst mogelijken tijd in behoorlijken staat moet worden gebragt.

Onderscheidene leden hebben den Minister beantwoord. De Minister heeft daarop verklaard, dat hij later op het vraagstuk der volkswapening bij de wetgeving zou terugkomen.

Bij stemming is dit Hoofdstuk *aangenomen* met 29 tegen 2 stemmen. (Tegen de Heeren van Sasse van IJsselt en van Nispen van Pannerden).

Ten aanzien van Hoofdstuk XI (*Koloniën*) werden door de Heeren van Sasse van IJsselt en Regout eenige inlichtingen gevraagd en wenken gegeven.

De Minister van Koloniën heeft verklaard, dat men het stelsel van uitbesteding en bezuiniging, zoo veel mogelijk zou uitbreiden. Hij deelde mede, dat de vuurwapenen voor Indië buiten 's lands worden vervaardigd, als te Luik de geweren en in Zweden het geschut, omdat men voor Indië de best mogelijke soort noodig heeft.

Ook dit hoofdstuk wordt met algemeene stemmen *aangenomen.*

Hoofdstuk XII (*Onvoorziene uitgaven*) is zonder beraadslaging met algemeene stemmen *aangenomen.*

Ten opzigte van het ontwerp, houdende de *Middelen tot bestrijding der staats-uitgaven voor* 1850, hebben de Heeren Berenbroek, van Sasse van IJsselt, Hoffman, van Beeck Vollenhoven, de Ryk en van Nispen van Pannerden het woord gevoerd.

De Minister van Finantiën heeft tot hiertoe de gelegenheid niet gehad, om een nieuw of gewijzigd belastingstelsel voor te dragen met welk belangrijk onderwerp zij zich onverwijld zal bezig houden. De suikerwet en de accijnsen op de zeep en het zout zullen in overweging worden genomen. Hij kan niet toegeven, dat de landbouw door het accijnsstelsel zoo zwaar gedrukt wordt. In 1848 heeft de landbouw voor eene waarde van 37 à 38 millioenen uitgevoerd. Hij erkent dat er van de vrijdommen op de brandstoffen een vreeselijk misbruik wordt gemaakt.

Het ontwerp is *aangenomen* met 29 tegen 2 stemmen. *Tegen* de Heeren Berenbroek en van Sasse van IJsselt.

De Voorzitter stelt voor over te gaan tot de benoeming van eene Commissie, om in verband met die der Tweede Kamer, het onderwerp te regelen van het openbaar maken van het officiële verslag van de handelingen der beide Kamers. Daartoe wordt besloten en die Commissie wordt zamengesteld uit de Heeren Gevers van Endegeest, Hoffman en Groeninx van Zoelen.

De beraadslagingen worden geopend over het ontwerp wegens de heffing van provinciale opcenten in Friesland.

Dat *verworpen* wordt met 20 tegen 10 stemmen.

Waarna de vergadering tot nadere bijeenroeping is gescheiden.

AMSTERDAM, 31 December.

In een voornaam winkel-magazijn alhier, is heden een blijkbaar valsch nieuw stuk van 25 centen ontvangen. Het is zoo juist nagemaakt, dat het op den eersten blik van de echte niet te onderscheiden zou zijn, zoo niet de **rood-blaauwe** tint en de meerdere **buigbaarheid** het verrieden.

— De Diakenen der Nederd. Hervormde gemeente alhier ontvingen Zondag jl., in het armenzakje in de Amstelkerk, de aanzienlijke gift van *Acht Honderd Gulden.*

— Naar wij vernemen, is door den Heer Archivarius onzer stad, bij zijne werkzaamheden in de ijzeren kapel van de Oude Kerk ontdekt, dat achter den binnen-muur dezer kapel nog eene tweede, dergelijke kluis verborgen is. Wij hopen in de beschrijving van het archief der ijzeren kapel, welke volgens het laatste verslag der Tweede Klasse van het Kon.-Nederl. Instituut mede het eerste deel van hare nieuwe werken zal uitmaken, dienaangaande eenige nadere bijzonderheden aan te treffen. (*Amst. Cour.*)

— Gedurende het afgeloopen jaar zijn alhier geboren 7,760 kinderen, en overleden 9,143 personen.

HAARLEM, 31 December.

Het springgetijde van den 29sten dezer is in Noord-Holland zonder onheilen voorbijgegaan; maar de storm van den 27sten en 28sten heeft de Hondsbosschen-zeewering zeer beschadigd. Bijna 90 ellen hoog paalwerk zijn uitgeslagen. Op 13 plaatsen van den dijk zijn zeilen gelegd, en op eene plaats waren slechts 13 ellen kruinsbreedte overgebleven.

LEEUWARDEN, 27 December.

De voorbeelden van bijzondere liefdadigheid, in deze stad, gedurende dit winter-saizoen reeds zoo uitstekend gegeven, zijn dezer dagen wederom vermeerderd door de edelmoedige gift van *f* 1,000, door een onbekend menschenvriend aan de Diakenen der Ned. Herv. Gemeente geschonken, als bijdrage tot een fonds voor ondersteuning van deugdzame behoeftige leden.

— Naar wij vernemen, is aan de armen der Roomsch-Katholijke gemeente, zoo mede aan het weeshuis van dezelfde gezindheid hier ter stede, door den Heer Abraham Bruinsma, dezer dagen alhier overleden, ieder *f* 1,000, bij testament gelegateerd.

ASSEN, 27 December.

Men verneemt dat wederom in deze provincie eenige marken verdeeld zullen worden, onder anderen die van Borger, waarin het grootste Hunnebed aanwezig is. Een gedeelte van het uitgestrekte Ellertsveld zal waarschijnlijk ook binnen kort verdeeld worden.

VLISSINGEN, 29 December.

Het Belgische pleitschip van Liverpool met zout bestemd naar Antwerpen, is heden morgen ten 7 ure, door den hevigen tegenwind, op de bank de Walvisstaart vastgeraakt. De sloep van het Belgische loodswezen heeft een man van de bemanning, die op het losgescheurde want dreef, zijnde een zeeman van Amsterdam, die zich als passagier aan boord bevond, gered. Zes menschen verloren bij dit ongeluk het leven.

ZIERIKZEE, 28 December.

De Eng. schooner Diana, Kapt. Gething, van Londen naar Rotterdam, is alhier zwaar lek en met meer andere schade binnengebragt, hebbende op de bank van Schouwen zwaar gestoten. — Gisteren en heden heeft alhier een hevige storm uit het N. W. gewoed, met vrij hoogen vloed. Ook vermeent men heden nacht herhaaldelijk noodschoten gehoord te hebben.

WASPIK, 29 December.

De Noord-Wester storm van gisteren en heden nacht, heeft de buitenpolders van Raamsdonk, Waspik, Capelle en Besoijen doen overstroomen. Het water is tot zulk eene buitengewone hoogte gestegen, dat een groot gedeelte dezer gemeente onder water staat. Op vele plaatsen staat het drie en vier voeten hoog; men is voor den vloed van heden avond bij stormwind zeer beducht, daar het water op onderscheidene punten reeds over den Keizersdijk loopt. De menigvuldig gevallen sneeuw brengt groote stremming te weeg. De waterstaat heeft echter dadelijk zorg gedragen, om de wegen te banen en de sneeuw uit den weg te ruimen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 28 December.

De Deensche Regering heeft voor 10,000 £, aan Engeland hare bezittingen op de kust van Guinea verkocht, bestaande in de forten Christiansborg, Fredenborg, Kongsteen en Prinzensteen, en de versterkte dorpen Proe-

vesteen en Augustenborg, met het onderhoorige grondgebied. Deze bezittingen bragten aan Denemarken niets op, maar kostten jaarlijks 30,000 th.

— Dr. Gutzlaff heeft aan het Britsche genootschap het belangrijke berigt medegedeeld, dat de Keizer van China het tegen vreemdelingen bestaande verbod, om in dat land te reizen, heeft ingetrokken. Dr. Gutzlaff heeft den voorslag gedaan, om over het Himalaya-gebergte naar Tibet te reizen, alsdan den oorsprong en de nevenrivieren van den Tangtsiki-ang op te zoeken en eindelijk den loop van die onmetelijke rivier door China naar de zee te vervolgen. Zulk eene reis zoude tot de gewigtigste geographische ontdekkingen leiden.

— Een inwoner van Liverpool heeft eene machine uitgevonden, waardoor in den tijd van één uur 3000 exemplaren van dagbladen kunnen gevouwen worden.

— De natuur levert, zoo als bekend is, ten aanzien der bloemen, talrijke spelingen op. Eene tot hiertoe vreemde, van dezen aard, deelt het dagblad van Charleston mede, alwaar uit Trinidad eene plant is aangebragt, wier bloemen zoo volmaakt den vorm van een grooten bontkleurigen vlinder, met donzige vleugels, hebben, dat het oog daardoor, op het eerste gezigt, letterlijk bedrogen wordt. Men heeft haar dan ook den naam van *vlinderbloem* gegeven.

BELGIE.

BRUSSEL, 29 December.

De Kamer der Vertegenwoordigers heeft gisteren de beraadslaging over de begrooting van openbare werken aangevangen, en is daarna onmiddelijk overgegaan tot de tweede stemming over de begrooting, welke met 67 tegen 1 stem werd aangenomen.

— Er is hier te land zoo veel sneeuw gevallen, dat de meeste spoorwegtreinen te laat aankomen en de Luxemburgsche post de reis heeft moeten staken.

— De vrees voor overstrooming, welke men te Antwerpen koesterde bij den aangekondigden hoogen vloed, heeft zich gelukkigerwijze niet bevestigd.

— In het jaar 1849 zijn van Antwerpen 61 schepen met 10,260 landverhuizers naar Noord-Amerika vertrokken; in 1848 waren van daar 66 schepen met 11,073, en in 1847 waren 102 schepen met 15,730 landverhuizers vertrokken.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 December.

In de zitting der Wetgevende Vergadering is de beraadslaging over eene Fransche tusschenkomst in de zaak der Zuid-Amerikaansche Republiek la Plata voortgezet, maar nog niet ten einde gebragt. Morgen zal zij vervolgd worden. De Regering heeft zich, bij monde van den Minister van Buitenl. Zaken, den Generaal Lahitte, tegen de interventie verklaard. Het voorstel, waarbij op eene gemengde tusschenkomst, bestaande uit zes bataillons van het leger en zes duizend vrijwilligers, op kosten van de Regering te werven, wordt aangedrongen, schijnt eene groote meerderheid te zullen verkrijgen. Men gelooft, ook, dat thans dit middel nog in staat zoude zijn, om de waardigheid van Frankrijk te handhaven.

Men zal zich herinneren, dat Oribe, Oud-President der Orientynsche Republiek, eenige jaren geleden zijn ontslag inleverde, dat werd aangenomen. Naderhand wilde hij het gezag weder in handen nemen; doch men antwoordde hem, dat zijn ontslag aangenomen was en deze zaak afgeloopen. Toen verbond Oribe zich met Rosas, den President der Argentynsche Republiek, te Buenos-Ayres, en sloeg het beleg voor Montevideo, de hoofdstad der Orientynsche. Sedert tien jaren voert de vereenigde Fransche en Engelsche diplomatie onderhandelingen, om dat geschil bij te leggen, doch zonder tot eenige uitkomst te leiden. Wel zijn verscheidene overeenkomsten met Rosas getee kend, waarbij de onafhankelijkheid van Montevideo werd vastgesteld, maar geregeld heeft hij die geschonden.

Dit voorval heeft aan Frankrijk reeds 45 millioen franken gekost; Buenos-Ayres telt 110,000 en Montevideo 40,000 inwoners, en dus is eerstgenoemde plaats, ook uithoofde van den meer aanzienlijken handel, van verreweg het meeste gewigt en moet het Frankrijks belang zijn, op een' goeden voet met Rosas te blijven.

— De Commissie voor het onderzoek der belasting op de dranken heeft zich heden geconstitueerd en den Heer Thiers tot Voorzitter, den Heer Boher tot Secretaris benoemd.

— De wetenschappen hebben een gevoelig verlies geleden: de Heer Quatremère de Quincy, lid van het Fransche instituut en vele wetenschappelijke maatschappen, is alhier overleden, in den hoogen ouderdom van 95 jaren. Hij had aan de eerste Fransche wetgevende vergaderingen deel genomen, en ook aan die van 1815. Het jaar daarna werd hij tot vasten Secretaris van de Akademie van Schoone Kunsten benoemd, welke betrekking bij tot 1839 bleef vervullen. Als oudheidkundige, als kunstkenner heeft hij zich, ook door zijne geschriften, een' onvergankelijken roem verzekerd.

— Gisteren heeft het bijna den geheelen nacht hier zwaar gesneeuwd. Omstreeks 2 ure heeft een hevige wind deze sneeuw zoo doen dwarrelen, dat het bijna volslagen duister was. Met moeite kon men den weg vinden.

— De bevolking der Israëliten hier te lande heeft zich in de laatste jaren aanmerkelijk uitgebreid. Het Fransche grondgebied, zoo als het zich thans uitstrekt, telde in 1808 slechts 46,663 Israëliten. Dit cijfer is bijna de helft toegenomen, te weten van 1808—1845, in welk laatste jaar het getal is tot 85,910 zielen. De toeneming doet zich vooral opmerken in de omschrijving van Parijs, die destijds 3,535 Joodsche inwoners, doch thans 17,000 telt.

ITALIE.

ROME, 20 December.

Men vernam gisteren dat er eene geldleening was tot stand gekomen. De Heer Fould zou 4 millioen kroonen (20 millioen fr.) tegen 83½ leenen. Al het papieren geld van de republiek wordt buiten omloop gesteld.

Dit gerucht wordt heden tegengesproken. Uit de dienaangaande medegedeelde bijzonderheden blijkt, dat nog steeds de Heer v. Rothschild in onderhandeling is over deze leening.

— De leveringen voor het Fransche leger voor het 1e kwartaal 1850 zijn aanbesteed.

— De Heeren de Mastaï, broeder en neef van den Paus, zijn alhier aangekomen. Men besluit daaruit tot de terugkomst van den Paus in Januarij.

— De dagbladen geven omtrent de uitgravingen, welke de Franschen gedurende hun verblijf te Rome bewerkstelligd hebben, de volgende berigten. Ter regterzijde der kolom van Trajanus en op het Campo Vaccino (Forum) is niets van eenig belang gevonden. Daarentegen heeft men bij de uitgraving in Transtevere, een standbeeld van Lysippos ontdekt, dat een' worstelaar (gladiator) voorstelt, zich het zweet afdroogende. Lysippos was de beroemde beeldhouwer van Alexander den Groote. Eenige jaren geleden heeft men ook eene door dien kunstenaar bewerkte vaas gevonden, die door een Engelschman gekocht is. De Gladiator spumans, gelijk de Romeinen hem noemden, is van oneindig hoogere waarde. Dit beeld is een meesterstuk, dat met den Apollo van Belvedere en met den Laocoön gelijk mag gesteld worden. Het is door Plinius den oude in zijne *Historia naturalis* (boek 34, hoofdstuk 18, § 6) beschreven, onder den naam van *Distringens se of Apoxyomenos*; Marcus Agrippa deed het voor zijne baden tentoonstellen en Keizer Tiberius liet het daarna in zijn slaapvertrek plaatsen, doch moest aan het verlangen des volks toegeven en het weder op zijne vorige plaats doen terug brengen. Nog heeft men naar den kant van S. Maria Maggiore zeventien schilderstukken uit den tijd van Pompejus gevonden. Zij stellen tafereelen uit de *Odyssea* van Homerus voor, als: Telemachus aan het hof van Menelaus, Ulysses bij Alcinous, verschillende episoden uit zijne terugkomst naar Ithaka, en eindelijk zijne overwinning over de medeminnaars. De namen der schilders zijn onbekend.

— Het alhier uitkomend, half-officiële blad *Osservatore Romano* doet een nieuw geheim genootschap kennen, genaamd *Societa Cristiana*; personen van onderscheiden geloofsbelijdenis kunnen er in opgenomen worden, elk nieuw lid moet op een dolk en een crucifix zweren, dat hij altijd als Christen leven en zijne godsdienst met zijn bloed verdedigen wil. Het hoofd of Regulator van het genootschap moet blindelings gehoorzaamd worden, omdat hij alleen het einddoel des genootschaps kent en de middelen om het te bereiken. Elk lid heeft aanspraak op de ondersteuning zijner broeders. Geraakt een lid, voor de zaak des genootschaps in de gevangenis, dan geniet hij hulp, verdediging en bescherming. In geval van ziekte, zorgt het genootschap voor geneeskundige hulp. Sterft een lid, dan heeft zijn gezin aanspraak op ondersteuning. Men mag de namen zijner medeleden niet verraden. Volgens genoemd blad, breidt zich dit genootschap in den Kerkelijken Staat zeer snel uit.

PRUISSEN.

KEULEN, 28 December.

Door den ijsgang op de Main werd in de vorige week het dorp Keltersbach met geheelen ondergang bedreigd. Het ijs was voor het dorp aan den grond gaan zitten, en hoopte zich tot eene verbazende hoogte op, waardoor eene uitgestrekte overstrooming veroorzaakt werd. Reeds was het grootste gedeelte van de bewoners bedacht zijn heil in de vlugt te zoeken, toen eindelijk het opgestopte water zich met geweld eenen uitgang baande, en de geheele ijsmassa met zich stroom afwaarts voerde. Het dorp was gered, maar had aan woningen en vee aanzienlijke schade geleden.

FRANKFORT.

27 December.

De Burgemeester en Afgevaardigden van den Senaat hebben gisteren den gedenkpenning aan den Aartshertog Johann, gewezen Rijksbestuurder, aangeboden, welke ter zijner eer geslagen is, benevens eene schilderij, den Aartshertog voorstellende, de waardigheid van Rijksbestuurder uit handen van de Afgevaardigden des Duitschen volks, in de Paulus kerk ontvangende.

— De Oostenrijksche vlottende schuld bedraagt nagenoeg 312½ millioen guldens.

WEST-INDIE.

SURINAME, 29 October.

De slavenbevolking van de plantaadje Vrouwenvlijt heeft geweigerd naar Dijkveld te vertrekken, omdat zij van de koffij-cultuur tot de suiker-cultuur moest overgaan, 't welk zwaarder arbeid vereischt. Met behulp van 28 man der landelijke schutterij heeft men haar daartoe gedwongen en 5 der belhamels naar de stad gebragt. De bevolking van Meulwijk heeft ook geweigerd naar la Paix overgebragt te worden. De slaven van Waicoribo zijn boschwaarts gevlugt. Terwijl de Raad besloten had de stedelijke schutterij mobiel te verklaren, het fort Zeelandia te doen bezetten en patrouilles af te zenden, kwam het schip Phoenix, kapt. de Boer aan. Den 3den October werden 2 patrouilles, elk van 25 man, niet dien bedem aangekomen, afgezonden, de eene om de weggeloopen slaven in Boven-Suriname op te sporen en de andere, om de negers van Waicoribo te onderwerpen. Van de beide patrouilles, ofschoon sedert 25 dagen vertrokken, had men nog geene berigten.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN brengen bij deze ter kennisse van Gepensioneerden binnen deze Stad woonachtig, dat de Afgiften der *Attestatiën de Vita* zal plaats hebben op Donderdag den 3[den] Januarij aanstaande en volgende dagen, des Voormiddags van 10 tot 1 ure.

DU RIEU.

Leyden, 29 *December* 1849. Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel van eenen ZOON, EMILIE CORNELIE VAN HEUKELOM, geliefde Echtgenoote van

J. VAN HEUKELOM.

AMSTERDAM, 31 December 1849.

Heden overleed tot onze droefheid, in den ouderdom van ruim 68 jaren, onze Moeder en Zuster E. BORLEZ, Wed. van J. CROESE.

LEYDEN, A. J. CROESE.

31 December 1849. J. E. BORLEZ.

Voor de menigvuldige blijken van belangstelling en deelneming, bij het verlies van mijnen waarden Echtgenoot, betuig ik, ook namens mijne Kinderen en Kinds-Kinderen, mijnen welmeenenden dank.

LEYDEN, M. BROUWER.

29 December 1849. Wed. J. C. ZAALBERG.

Voor de menigvuldige blijken van hulpvaardigheid en hartelijke deelneming, ons bij het smartelijk en dubbel verlies van een' dierbaren Broeder en Behuwd-Broeder en van een goedwilligen en geliefden Kweekeling zoo ruimschoots betoond, betuigen wij onzen hartelijken dank.

D[r]. J. J. DE GELDER.

M. J. DE GELDER.

VAN ES.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Op Donderdag 3 Januarij 1850,

Hoogduitsche Opera,

onder Directie van den Heer F. ROEDER, van Amsterdam.

Don Juan oder der Steinerne Gast, Grosse Opera in 3 Acten, Muzik von MOZART.

Aanvang ZEVEN ure. Loge *f* 2.00. Bak *f* 1.20. Gallerij *f* 60.

Tekstboekjes aan het Bureau verkrijgbaar.

De Ondergeteekende berigt aan zijne geëerde Stadgenooten en verdere Begunstigers, dat hij de Affaire in **Tabak en Kruidenierswaren** van den Heer G. FREERS, op de Oudevest bij de Oostdwarsgracht, Wijk V N°. 407 te *Leyden*, heeft overgenomen en met 1 Januarij 1850 voor eigen Rekening zal voortzetten, belovende eene prompte en civiele bediening, verzoekt een ieders gunst en recommandatie.

Leyden, 1 *Januarij* 1850. J. C. SMAZEN.

De Ondergeteekende zijne **Sigarenfabriek**, alsmede zijnen Winkel in **Tabak, Snuif, Sigaren, Koffij** en **Thee** overgedaan hebbende aan den Heer M. G. VAN VALKENBURG VAN DE KREKE, bedankt zijne geëerde Begunstigers zoo binnen als buiten deze Stad, voor het aan hem geschonken vertrouwen.

Leyden, 1 *Januarij* 1850. P. G. DERR.

De Ondergeteekende de **Sigarenfabriek,** alsmede den Winkel in **Tabak, Snuif, Sigaren, Koffij** en **Thee,** genaamd *het Leidsche Wapen*, overgenomen hebbende van den Heer P. G. DERR, beveelt zich bij deze, zoo binnen als buiten de Stad, op het minzaamst aan, onder belofte van eene allezins prompte, accurate en civiele bediening.

Leyden, 1 *Januarij* 1850.

M. G. VAN VALKENBURG VAN DE KREKE.

De DEELHEBBERS der Leydsche Spaarbank worden verwittigd:

1°. dat de bijschrijving en uitbetaling der Intressen over het boekjaar 1849, 1[ste] Serie, zal plaats hebben op Woensdag den 9, 16, 23 en 30 Januarij 1850, van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 ure;

2°. dat die Intressen niet, gelijk zulks vroeger geschiedde, tot het kapitaal in de oude Bank kunnen worden toegevoegd, maar de gelegenheid open staat om het bedrag dier Intressen in de 2[de] Serie te doen inschrijven tegen afgifte van een tweede Boekje op denzelfden naam;

3°. dat de alzoo in de nieuwe Serie ingelegde gelden zullen worden gerekend ingebragt te zijn op den 1[sten] *Januarij* 1850, en dus van dien tijd af renten zullen opleveren, volgens het bepaalde bij de Artt. 4 en 5 der wetten.

4°. worden Deelhebbers, welke reeds in het bezit zijn van Boekjes tot de 2[de] Serie behoorende, uitgenoodigd die mede te brengen, ten einde de afgifte van een *dubbel Boekje* in deze Serie te voorkomen.

en 5°. zal de rente over 1849 op de Boekjes van de 2[de] Serie worden bijgeschreven, en des verlangd uitbetaald op Woensdag den 6[den], 13[den] en 21sten Februarij 1850, op dezelfde uren.

Voor het Bestuur der Spaarbank,

A. LIBRECHT LEZWYN,

Penningmeester.

De **SCHRIJVER** of **SCHRIJFSTER** van 18 December 1849:

„Ik heb U niet vergeten,"

wordt ten vriendelijkste verzocht zich nader te verklaren, vóór 15 Januarij 1850. Kunnende van de stipste geheimhouding verzekerd zijn.

Adres: de Heeren J. v. BENTUM & ZOON, *Boekdrukkers* te *Gouda*, onder Letter **B** . . . .

Er is te *Leyden* gelegenheid voor eene **JUFVROUW**, om, tegen aannemelijke voorwaarden, zich in het **Vak van Onderwijs** te bekwamen.

Brieven Franco onder de Letter **G. L.** Bij den Boekhandelaar C. MENZEL in de Paardesteeg te *Leyden*.

J. H. ZITMAN, te *Leyden*, geeft uit:

DES CHRISTENS ONTVANGST EN UITGAAF.

Eenige bladzijden uit het Dagboek van eenen PROPONENT, bijeenverzameld door J. DE LIEFDE. *Prijs* 30 *Cents.*

Door de uitwerking der Zalf en Pillen van Holloway heeft iemand het volkomen gebruik zijner leden weder erlangd.

De Heer JOHN COOK, een zeer aanzienlijk Heer te Madron bij Penzanze, had sedert een geruimen tijd zijn huis niet kunnen verlaten, ten gevolge van een sterke aanval van jigt, hij ontving de beste geneeskundige hulp, maar alles te vergeefs. Ten laatste nam hij zijne toevlugt tot de *Pillen en Zalf* van HOLLOWAY, en tot verwondering van allen die zijnen beklagenswaardigen toestand kenden, werd hij door derzelver uitwerking volkomen hersteld, en herkreeg het gebruik zijner leden.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 31 DECEMBER.

			Laagst.Koers.	Hoogst.Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	55	$55\frac{1}{2}$	$55\frac{1}{4}$
Dito Certificaten . . .	„ 3	„	64	$64\frac{1}{4}$	$64\frac{5}{8}$
Dito dito	„ 4	„	$84\frac{1}{4}$	$84\frac{3}{8}$	$84\frac{1}{4}$
Amortisatie Syndicaat	„ $3\frac{1}{2}$	„	$84\frac{1}{4}$	$84\frac{1}{2}$	$84\frac{3}{8}$
Handelmaatschappij	„ $4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
O. I. Leening	„ 4	„	$83\frac{1}{4}$	$83\frac{3}{4}$	$83\frac{1}{4}$
Haarlemmermeer	„ 5	„	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . .	„ $4\frac{1}{2}$	„	$83\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{4}$	$83\frac{3}{4}$
Dito Holl. Spoorweg	„		—	—	—
BELGIE, ...	„ $4\frac{1}{2}$	„	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	„ $2\frac{1}{2}$	„	47	$47\frac{1}{2}$	$47\frac{1}{8}$
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	„ 5	„	$12\frac{1}{2}$	13	$12\frac{3}{4}$
Dito dito Onbep. Stukken .	„ 5	„	$12\frac{3}{4}$	13	$12\frac{7}{8}$
Dito Obligatiën	„ 3	„	$37\frac{1}{4}$	$37\frac{3}{4}$	$37\frac{1}{2}$
Dito Binnenl. à 6 m. . . .	„ 3	„	$28\frac{1}{2}$	29	$28\frac{15}{16}$
Coupons Ardoins			8	$8\frac{3}{4}$	—
PORTUGAL, te Londen	„ 3	„	—	—	—
Dito dito	„ 4	„	$36\frac{3}{4}$	$37\frac{1}{2}$	$36\frac{7}{8}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	„ 4	„	$106\frac{1}{4}$	$106\frac{3}{4}$	$106\frac{5}{8}$
Dito dito 1828 en 1829 . .	„ 5	„	$105\frac{1}{4}$	106	$105\frac{3}{4}$
Cert. bij dito 1831 en 1833	„ 5	„	—	—	—
Dito 1840	„ 4	„	$85\frac{3}{4}$	$86\frac{1}{4}$	86
Dito bij STIEGLITZ & C°. . . .	„ 4	„	$84\frac{3}{4}$	$85\frac{1}{4}$	85
Dito dito Nieuwe	„ 4	„	$84\frac{1}{4}$	$84\frac{5}{8}$	$84\frac{5}{8}$
Inschrijving in Assign. . . .	„ 6	„	—	—	—
Certificaten van dito	„ 6	„	64	$64\frac{1}{4}$	—
POLEN, Certificaten	„ 4	pCt.	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	„ 500	„	143	$144\frac{1}{4}$	—
OOSTENRIJK, Metall.	à 5	pCt.	$81\frac{1}{4}$	82	$81\frac{5}{8}$
Dito dito Nieuwe . .	„ 5	„	$85\frac{3}{4}$	$86\frac{1}{8}$	$86\frac{1}{8}$
Dito 1847	„ $2\frac{1}{2}$	„	43	$43\frac{1}{2}$	$43\frac{5}{16}$
Dito Ween. Bank bij Goll. .	„ 5	„	—	—	—
Dito	„ 4	„	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën			$3\frac{1}{4}$	$3\frac{3}{4}$	$3\frac{1}{2}$
BRAZILIE, 1824 100 £ . . .		„	—	—	—
MEXICO, ...	„ 5	„	$26\frac{3}{4}$	$27\frac{1}{4}$	$26\frac{7}{8}$
VENEZUELA, ...	„ $2\frac{3}{4}$	„	$28\frac{1}{4}$	$29\frac{3}{4}$	$28\frac{5}{8}$

Braz. 1839 100 £ $86\frac{1}{4}$, 87.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie $3\frac{1}{2}$ pCt.

Wissel-Disconto —

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.